A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME ... No. 4204 TORONTO MONDAY SEPTEMBER 22 1924 — כב אלול פרשה נצבים, תרפ"ד. — טאראנטא, מאנטאג דער 22־טער סעפטעמבער, 1924. — PRICE THREE CENTS

אסקוויט טרעט אויך ארויס געגען טריטי מיט רוסלאנד

איצט איז כמעט זיכער, אז די לייבאר־רעגירונג וועט פאלען איבער דער פראגע און נייע וואהלען וועלען פארקומען ארום נאוועמבער. — אסקוויט איז ענטשידען געגען דער טריטי מיט רוסלאנד

—):0:(—

לאנדאן, סעפטעמבער, 21. הערבערט אסקוויט האט היינט ארויסגעגעבען א סטייטמענט אין וועלכען ער פארדאמט די ענגליש־רוסישע טריטי וועלכע ער באצייכענט אלס „א רויער עקספערימענט אין נוירסערי דיפלאמאטיע“ און ער ערקלעהרט זיך איינפארשטאנען מיט לאיד דזשארדזש'ס געגנערשאפט צו דער טריטי „אהן קיין שום רעזערוואציעס“.

דיזע שטעלונג פון דעם ליבעראלען פיהרער שאפט אפ וועלכען עס איז צווייפעל וועגען דער גענייגטער אפאזיציע פון דער ליבעראלער פארטיי צו דער טריטי מיט רוסלאנד און מאכט עס אלס העכסט־ווארשיינליך, אז נייע אלגעמיינע וואהלען מיט דער פראגע אלס הויפט אישו וועלען פארקומען אין נאוועמבער.

די קאנסערוואטיווען האבען זיך גלייך פון אנפאנג ענטשידען געשטעלט געגען דער טריטי. לאיד דזשארדזש איז אויך ארויסגעטראטען געגען דעם. מען האט אבער גערעכענט אז די ליבעראלען זענען צוטיילט אין דער פראגע און אסקוויט'ס סטייטמענט האט איצט קלאר געמאכט די לאגע.

מיט די קאנסערוואטיווען און ליבעראלען איייניג געגען דער טריטי וועט דער פארלאמענט זיכער ניט געבען זיין הסכמה דערצו. די לייבאר־רעגירונג קאן דאן זיך ארויסדרעהען פון א נידערלאגע נאר דורך איבערלאזען די טריטי פאר א פרייער אפשטימונג. דאס הייסט, אז די רעגירונג זאל ניט אויפנעהמען די נידערשטימונג פון דער טריטי אלס אן אויסדרוק פון אומצוטרויען צו איהר. די ארבייטער־מאסען זענען אבער ענטשידען דערפאר אז די רוסישע טריטי זאל דירעקט געשטיצט ווערען פון דער רעגירונג און דאס מאכט עס כמעט זיכער, אז נייע וואהלען וועלען פארקומען נאך דיזען הערבסט.

הינריכטונג פון ארימע שיקאגאר באי אפגעלעגט אויף דריי מאנאטען

—):0:(—

שיקאגא, סעפטעמבער, 21. גאווערנאר סמאל האט אפגעלעגט די הינריכטונג פון בערנארד גרענט אויף דריי חדשים צייט. דאס גיט א מעגליכקייט די לאיערס צו קעמפען ווייטער פאר דער באפרייאונג פון דעם באי.

פאר גרענט'ס באגנאדיגונג איז לעצטענס אנגעפיהרט געווארען א גרויסע באוועגונג. טויזענטער מענשען האבען אונטערגעשריבען די פעטיציע פאר זיין באגנאדיגונג. גרענט איז א בחור פון נייגצען יאהר און דער ארגומענט פאר זיין באגנאדיגונג איז געווען, אז אויב לאעב און לעאפאלד זענען ניט געשיקט געווארען צו דער תליה צוליב זייער יונגען עלטער דאן דארף גרענט אויך באגנאדיגט ווערען.

האמילטאן אויפגעבראכט פון סקאנדאל אין שטאדטישע אדמיניסטראציע

—):0:(—

האמילטאן, סעפטעמבער, 21. פיעלע ארעסטען ווערען ערווארטעט אין פארבינדונג מיט די ענטדעקטע שווינדלען אין סיטי האל. דריי פערזאן זענען שוין ארעסטירט געווארען.

אודיטארס אונטערזוכען איצט אלע ביכער פון די שטאדטישע דעפארטמענטס און א פאלשטענדיגער סטייטמענט וועט פארעפענטליכט ווערען עטליכע טעג שפעטער. פארלויפיג ווייס מען, אז די שטאדטישע קאסע איז באשווינדעלט געווארען אויף טויזענטער דאלארס דורך דעם וואס עטליכע קלוירקס אין טעקס אפיס פלעגען נעמען געלט פון שטייער־צאהלער, צונעהמען דאס געלט פאר זיך און ארויסגעבען צו די ביזנעסלייט רעסיטס, אז זיי האבען באצאהלט זייערע שטייערען.

רויבער ערמארדעט רייכע פרוי וועלכע האט אויסגעווירקט זיין באפרייאונג פון תפיסה

פאסאדענא, קאליפארניע, סעפ. 21. מרס. קליפטאן האן, די פרוי פון א רייכען שיקאגאר ביזנעסמאן, איז פרייטאג נאכט ערמארדעט געווארען פון א געוועזענעם ארעסטאנט וועמען זי האט באפריינדעט און וועמענס באפרייאונג פון תפיסה זי האט אויסגעווירקט. גיבסאן, א קאזין פון דער ערמארדעטער פרוי איז געווען אין איהר צימער ווען הערי קאנאר, דער מערדער, איז אריינגעקומען. די פרוי האט איהם איינגעלאדען עסען דינער מיט איהר. קאנאר האט איינגעשלאסען גיבסאן'ען אין באד־צימער און די פרוי האט ער ערמארדעט, צונעמענדיג צירונג אין ווערט פון צוואנציג טויזענט דאלאר.

לשנה טובה תכתבו

באגריסט אייערע פריינד און באקאנטע מיט א געזונט און געבענשט יאהר דורך דעם

ראש השנה נומער „אידישער זשורנאל“

עס איז אן אלטער מנהג אז אלע סאסייטיס, לאדזשעס, שוהלען און אלע אנדערע ארגאניזאציעס באגריסען זייערע אפיסערס און אלע מיטגלידער דורך דעם

ראש השנה נומער „אידישער זשורנאל“

פארפעהלט נישט אויך דאס יאהר. קומט אדער רופט וואס פריהער

עדלייד 3967

אונזער ראש השנה נומער אין א פארגרעסערטער אויסגאבע וועט ערשיינען קומענדען שבת נאכט.

ניו־יארקער רבנים אויך געגען דע קאַטשדטע קליידער

ניו־יארק, סעפטעמבער, 21, (איטא). דער פארבאנד פון ארטאדאקסישע רבנים האט ארויסגעלאזען אן אפיל אז פרויען וואס זענען ניט אנשטענדיג געקליידעט זאלען ניט אריינגעלאזען ווערען אין די שולען אין די קומענדע ימים נוראים.

שחט־ווילבושעוויטש ארעסטירט אין פארבינדונג מיט דע־האן מארד

לאנדאן, סעפטעמבער, 21, (איטא). צום „סאנדיי עקספרעס“ ווערט געמעלדעט פון ירושלים, אז פרוי שחט איז פארהאלטען געווארען פון דער פאליציי אין שייכות מיט דער ערמארדונג פון דעם אגודה־פיהרער, דע־האן. איהר ארעסט זאל האבען געקומען אלס רעזולטאט פון איהרער אן אייגענער ערקלערונג אין באצוג דעם מארד. די פאליציי איז באפאלען איהר הויז און צוגענומען פיעלע פאפירען.

פרוי שחט, וועלכע איז גוט באקאנט אין דער אידישער נאציאנאל־סאציאליסטישער באוועגונג מיט איהר מיידעלשען נאמען מאניע ווילבושעוויטש איז אן אנגעזעהענע פיהרערקע פון דער אחדות העבודה. מיט א פאר יאהר צוריק האט זי באזוכט אמעריקע אין די אינטערעסען פון דער ארבייטער באנק אין פאלעסטינע.

נייע גענגסטער־מלחמה אין ניו יארק, צוויי דערשאסען

ניו־יארק, סעפטעמבער, 21. א נייע גענגסטער־מלחמה האט זיך צופלאקערט אויף דער איסט־סייד און צוויי קרבנות זענען שוין געפאלען.

הערי מארקס, א אידישער גענגסטער, אינגאנצען 18 יאהר אלט, איז דערשאסען געווארען היינט אווענט לעבען זיין וואוינונג, 98 עסעקס סטריט. מארקס איז געווען באקאנט מיט'ן נאמען „קיד פארטשעסטער“ און ער האט באלאנגט צו דער גענג פון לואיס קאהן וועלכער האט דערשאסען דעם באוואוסטען גענגסטער „קיד דראפער“ פארוואס ער איז פאראורטיילט געווארען צו 20 יאהר תפיסה.

דער צווייטער דערשאסענער גענגסטער איז לואיס קאסאזא, באקאנט אלס „ראטש לואיס“. זיין טויטער קערפער איז געפונען געווארען אין קארידאר פון א טענעמענט הויז אויף ... סטריט.

ווינקעלשטיין פון בראנזוויק תלמוד תורה געלייגט מיט גרויס פאראד

הונדערטער מענשען, מענער און פרויען, צווישען זיי פיעלע ארטאדאקסישע אידען און די שטאדט רבנים, האבען נעכטען נאכמיטאג זיך באטייליגט אין דער צערעמאניע פון לייגען דעם ווינקעלשטיין פון דער נייער תלמוד־תורה, וועלכע וועט קירצליך ערעפענט ווערען, קארנער בראנזוויק עוועניו און קאלעדזש סטריט.

דאס בילדינג פון דער נייער תלמוד תורה איז שוין באלד פארטיג. די גרויסע ארבייט פאר דער ערעפענונג ווערט געטריבען מיט דער גרעסטער שנעלקייט. און די טוער ערווארטען אז נאך היינטיגען ווינטער וועט דאס בילדינג ערעפענט ווערען.

דאס בילדינג וועט פאקטיש זיין דער אידיש קולטורעלער צענטער. דארט וועט זיך געפינען א גרויסע אידישע לייברערי, א בית המדרש, די תלמוד תורה מיט 19 פארשידענע קלאסען, א דזשימנאזיום, און א גרויסער אדיטאריום, וועלכער נעהמט אריין ארום טויזענט מענשען, מיט א שעהנער גאלעריע.

מר. משה געלבער, פרעזידענט פון בילדינג קאמיטעט, האט מיט א שעהנער רעדע ערעפענט די פארזאמלונג, און ערקלעהרט די שווערע און פאראנטווארטליכע ארבייט וואס די טוער האבען געהאט צו פארווירקליכען דעם פלאן פון בויען אזא קולטורעלען צענטער.

מר. געלבער האט אויך ערקלעהרט די פלענער און צוועקען וואס דאס בילדינג וועט דינען.

א שעהנע און הארציגע רעדע האט געהאלטען הרב נארדאן, וועלכער האט גערעדט איבער דעם גייסטיגען מצב פון אידישער ערציהונג.

הרב נארדאן וועלכער איז אויך איינער פון די טעטיגסטע טוער פאר דער תלמוד תורה האט אויפגעפאדערט אלע אידען זיך צו באטייליגען אין דער ארבייט.

ל. מ. סינגער האט ערקלעהרט די פרינציפען און אויפגאבען פון דער תלמוד תורה.

הרב וויינריב, מר. ל. לעווינסקי, הרב ב. ליווי, אלדערמאן פיליפס און א רייהע אנדערע רעדנער האבען געלויבט די טוער און פארשפראכען זייער מיטהילף צו פארפארטיגען דעם בנין.

אן אפיל פון הרב נארדאן האט אריינגעבראכט די סומע פון טויזענט דאלאר פון די אנוועזענדע.

דעם כבוד פון לייגען דעם ווינקעלשטיין האבען געקויפט זיבען בעלי בתים, וועלכע האבען באצאהלט די סומע פון דריי טויזענט פינף הונדערט דאלאר.

חזן זייץ פון מיקאל שוהל און חזן באריקין פון דער יוניווערסיטי עוועניו שוהל האבען געזונגען פאסיגע קאפיטלאך תהילים.

ביי דער צערעמאניע זענען אנוועזענד געווען פיעלע שטאדט בעלי בתים, צווישען וועלכע עס איז אויך געווען דזשאדזש קאהן.

ווילען אז דייטשלאנד זאל אריין אין פעלקער־בונד אונטער באדינגונגען

אז זי זאל באקומען א פלאץ אין ראט און אז דאס זאל ניט מיינען די גוטהייסונג פון דער ווערסאלער טריטי.

—):0:(—

בערלין, סעפטעמבער, 21. די מיניסטארען וואס זענען געגען דעם, אז דייטשלאנד זאל איצט אריינטרעטען אין פעלקער־בונד האבען געלאזט וויסען דעם פרעזידענט עבערט, אז זיי וועלען איינגעהן אויף א קאמפראמיס. זיי ערקלעהרען זיך, נעמליך, דערפאר, אז דייטשלאנד זאל צושטעהן צום פעלקער־בונד אבער אונטער צוויי באדינגונגען. ערשטענס, זאל דייטשלאנד באקומען א פלאץ אין ראט פון פעלקער־בונד. צווייטענס, זאל עס קלאר פארשטאנען ווערען, אז מיט'ן אריינטרעטען אין פעלקער־בונד הייסט עס ניט, אז דייטשלאנד איז מסכים צו דער ווערסאלער טריטי.

פרעזידענט עבערט ארבייט שטארק דערפאר אז דער קאבינעט זאל זיך ארויסזאגען צוגונסטען דעם אנשלוס. די פראגע וועט באשלאסען ווערען דינסטאג אויף א זיצונג פון מיניסטארען ־ ראט.

פאליציי דערלאזט ניט „מאקאבעער“ פארזאמלונג

אויף ספעדינע קארנער דאנדעס איז נעכטען ביי טאג געווען לעבעדיג. די מיסיאנערען זענען געקומען אהין, ווי זיי טוען עס יעדען זונטאג פאר דער לעצטער צייט; די „יונגע מאקאבעער“, וועלכע באקעמפען די מיסיאנערען זענען אויך געקומען גרייט מיט זייערע רעדנער; עס האבען זיך אויך געגרייט די אידישע קאמוניסטען וועלכע האבען געוואלט האלטען א פארזאמלונג אויף יענעם קארנער, און מעהר פון אלעמען האט זיך געווארפען אין די אויגען די גרויסע צאהל פאליסלייט און דעטעקטיווס וואס האבען זיך ארומגעדרעהט אויפ'ן קארנער.

באלד איז קלאר געווארען פארוואס די פאליציי איז געווען אזוי שטארק פארטראטען. די געזעץ־היטער זענען געקומען ניט צו דערלאזען די „יונגע מאקאבעער“ האלטען א פארזאמלונג גלייכצייטיג מיט די מיסיאנערען.

די קאמוניסטען האבען שוין אויך אפגעטראטען א ביסעל ווייטער און האבען זייער פארזאמלונג געהאלטען אויף ספעדינע קארנער באלדווין סטריט.

פאקער ־ שפילער געשטערט

די פאליציי האט נעכטען צושטערט א פאקער־גיים אין 109 קיל סטריט. 4 מענער זענען ארעסטירט געווארען.

פאלעסטינער נייעס

ירושלים, סעפטעמבער, 21, (איטא). עמיר אבדאלא, הערשער פון עבר הירדן איז אויפ'ן וועג קיין ירושלים צו פארהאנדלען מיט סער הערבערט סעמיועל וועגען שיקען אן ארמיי צו העלפען קעניג הוסיין געגען די אנגרייפענדע וואהאבים.

אן ערנסטער קאנפליקט איז ענטשטאנען צווישען דער אדמיניסטראציע פון דער נייער מזרחי קאלאניע „כפר עברי“ און די ארבייטער. זעכצען ארבייטער זענען ארעסטירט געווארען.

דא זענען פארשפרייט געווארען פראקלאמאציעס אין העברעאיש און אראביש אין וועלכע די ארבייטער ווערען אויפגעפאדערט, אין נאמען פון אמסטערדאמער אינטערנאציאנאל, צו דעמאנסטרירען מיט א סטרייק געגען מלחמות.

ווערט א מיניסטער אהן א פארטפעל

אטאווא, סעפטעמבער, 21. ה. ב. מעקגיווערן, פארלאמענט־פארטרעטער פון אטאווא איז איינגעשוואוירען געווארען אין פעדעראלען קאבינעט אלס מיניסטער אהן א פארטפעל.

„האיאס“ גיט הונדערט טויזענט טויזענט דאלאר פאר פליכטלינגע

ניו־יארק, סעפטעמבער, 21, (איטא). דער אדמיניסטראטיווער קאמיטעט פון „האיאס“ האט אויף א ספעציעלער זיצונג באשלאסען צו געבען הונדערט טויזענט דאלאר צום ספעציעלען קאמפיין פון א האלבען מיליאן דאלאר, וואס ווערט איצט געמאכט אויף צו העלפען די אידישע פליכטלינגע.

סאוויעט אויך גערופען צו אנטוואפנונגס־קאנפערענץ

די קאנפערענץ וואס ווערט גערופען פון פעלקער־בונד וועט פארקומען דעם קומענדען יוני אין זשענעווא. — אמעריקע, דייטשלאנד און רוסלאנד וועלען גערופען ווערען צו דער קאנפערענץ.

—):0:(—

זשענעווא, סעפטעמבער, 21. די פאראייניגטע שטאאטען, דייטשלאנד און רוסלאנד וועלען גערופען ווערען צו באטייליגען זיך אין דער אנטוואפנונגס־קאנפערענץ וואס דער פעלקער־בונד ארגאנזירט. ניט נאר דאס, נאר עס איז אויך זיכער, אז די מדינות וועלען איינגעלאדען ווערען צו שיקען פארטרעטער אין דער קאמיסיע פון פעלקער־בונד וואס גרייט צו דעם סדר היום פאר דער געפלאנעוועטער קאנפערענץ.

אין די קרייזען פון פעלקער־בונד ווערט צוגעגעבען אז די קאנפערענץ קאן ניט ערווארטען צו זיין ערפאלגרייך אהן דער באטייליגונג פון אמעריקע, דייטשלאנד און רוסלאנד.

לויט די פארלויפיגע פלענער דארף די קאנפערענץ פארקומען אין יוני, קומענדען יאהר, און דער שטאדט זשענעווא.

די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען האט נאך ניט א צייט צוריק געלאזט וויסען, אז זי וועט גערן זיך באטייליגען אין אזא קאנפערענץ.

דרורי זאגט, פראהיבישאן האט געבראכט גרויסע נוצען

דאנדעס, אנט., סעפטעמבער, 21. עקס־פרעמיער דרורי האט דא נעכטען געהאלטען א רעדע אין וועלכער ער האט ערקלעהרט, אז דער אנטאריא טעמפערענס עקט האט געבראכט גרויסען נוצען און האט אויסגעדריקט די האפנונג, אז די בירגער וועלען שטימען צוגונסטען אנהאלטען דעם געזעץ.

דר. ביילי, א פארלאמענט־פארטרעטער פון וויניפעג, האט אויך געהאלטען א רעדע צוגונסטען פראהיבישאן. ער האט באהויפטעט, אז זינט עס איז איינגעפיהרט געווארען רעגירונגס־קאנטראל אין מאניטאבא איז די צאהל שכורים אין וויניפעג גרעסער געווארען אויף צוויי הונדערט פראצענט און „בוטלעגינג“ איז אויך פארדאפעלט געווארען.

פרינץ און וויילס אפגעפארען קיין קאנאדע

ניו־יארק, סעפטעמבער, 21. דער פרינץ און וויילס איז שוין אויפ'ן וועג קיין קאנאדע. ער האט פארלאזען לאנג איילענד היינט ביינאכט צו פאהרען דירעקט צו זיין ראנטש אין אלבערטא, וואו ער וועט אנקומען דאנערשטאג ביינאכט.

פאר'ן אפפאהרען האט דער פרינץ ארויסגעגעבען א סטייטמענט וואו ער באדאנקט פאר דער ווארימער אויפנאהמע וואס ער האט דא געקראגען.

צוויי מענער באגעהן זעלבסטמארד דורך שיסען זיך

צוויי זעלבסטמארד־פאלען זענען נעכטען באריכטעט געווארען צו טשיף קאראנער גרעהעם און אין ביידע פאלען האבען די זעלבסטמערדער געמאכט א סוף צו זייערע לעבענס דורך שיסען זיך מיט ביקסען־קוילען.

די מענשען וואס זיי איז נמאס געווארען דאס לעבען זענען ראסעל קארטער, 42 יאהר אלט, פון 959 דאווערקאורט ראוד און דזשיימס הענרי, 26 יאהר אלט, פון 155 דע גראסי סטריט. הענרי האט זיך אריינגעשאסען א קויל אין קאפ וואס ער האט ממש צושאסען אויף פיצלאך.

פראפעסאר איינשטיין אגיטירט פאר'ן קרן היסוד

וויען, סעפטעמבער, 21, (איטא). פראפעסאר אלבערט איינשטיין איז אנגעקומען אהער ספעציעל צו האלטען א לעקציע וועגען קרן היסוד אויף א פארזאמלונג פון אידישע באנקירען, וואס איז פארגערופען געווארען פון דר. האמערשלאג, דער דירעקטאר פון ראטשילד'ס קרעדיט אינסטיטוט.

דוד יעלין געקומען אין אמעריקע

ניו־יארק, סעפטעמבער, 21, (איטא). דוד יעלין, פארזיצענדער פון ועד הלאומי, איז אנגעקומען אהער.

וואהאבים גרייטען זיך צו אטאקירען מעקא

ירושלים, סעפטעמבער, 21 (איטא). די וואהאבים פארענדיגען איצט פארבערייטונגען פאר אן אלגעמיינער אטאקע אויף מעקא, די הויפטשטאדט פון קעניג הוסיין.

עס איז פארשטאנען אז די היגע בריטיש־מאכמעדאנישע לאגע שטיצט די וואהאבים.

א טאג נייעס אין טאראנטא

שטאדט־פאטערס ווערען ווידער טעטיג

דער סיטי קאונסיל וועט זיך פארזאמלען היינט, צום ערשטען מאל נאך דעם זומער־וואקיישאן.

אורטייל וועגען לאנג ברענטש רייסעס אפגעלעגט

ריכטער בראנאן פון קאונטי קאורט פאר וועמען עס איז פארגעקומען דער פראצעס פון אטוירני דזשענעראל געגען דער לאנג ברענטש רייסינג אסאסיאיישאן, האט אפגעלעגט זיין אורטייל אויף א וואך צייט.

ארעסטירט אויף משקה קלאגען

עני בייסער פון מעטקאלף סטריט און וויליאם סאליוואן פון וואלמאן סטריט זענען ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פון האלטען משקה צום פארקויפען.

אנגעקומענע שיפען

„לאריענט“ פון באררא אין מאנטרעאל.

„באטוועל“ פון לאנדאן אין מאנטרעאל.

„דאריק“ פון ליווערפול אין מאנטרעאל.

„אלגאניא“ פון האל אין מאנטרעאל.

„אלקאר“ פון ראטערדאם אין מאנטרעאל.

„מאראלק“ פון גלאזגא אין מאנטרעאל.

„קארנישמאן“ פון אווענמאוטה אין מאנטרעאל.

„אטעניא“ פון גלאזגא אין מאנטרעאל.